

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Asan/3/2016
Identifikačné číslo spisu: 7014200299
Dátum vydania rozhodnutia: 21.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7014200299.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a zo sudcov JUDr. Sone Langovej a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcu: U-Shin Slovakia, s.r.o., IČO: 35 893 427, K Letisku, Budova 1329, Košice, zastúpený: IURISTICO, s.r.o., advokátska kancelária, Cimborkova 13, Košice, proti žalovanému (sťažovateľovi): Národný inšpektorát práce, Botanická 17, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. S/2014/00387-2.1, O-267/2013 zo dňa 20. januára 2014, konajúc o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/35/2014-124 zo dňa 15. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/35/2014-124 zo dňa 15.06.2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Odôvodnenie

I.

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach podľa § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. S/2014/00387-2.1, O-267/2013 zo dňa 20.01.2014, ako aj prvostupňové rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice č. 51/13/S zo dňa 27.09.2013 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 33.000,- € podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu vydania napadnutých administratívnych rozhodnutí (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z.z.“) za porušenie povinností stanovených predpismi uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a/ bod 3 zákona č. 125/2006 Z.z., konkrétne:

- § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a

doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v nadväznosti na § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 a 2 a prílohu č. 1 bod 2.8 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov. Porušenie spočíva v tom, že zamestnávateľ nevykonával opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pretože nezabezpečil, aby pracovný prostriedok - ultrazvuková zväračka, poskytnutý na používanie zamestnancovi Y. W. bol prispôsobený tak, aby pri jeho používaní bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia zamestnanca. Ochranné zariadenie - ochranná bezpečnostná bariéra zväracej stanice (ultrazvukovej zväračky) v čase pracovného úrazu zo dňa 17.10.2012 zamestnanca Y. W. bola nefunkčná, nezabránila siahnutiu do zóny nebezpečenstva a kontaktu s pohybujúcimi sa časťami pracovného prostriedku, t.j. pri vložení ruky cez ochrannú bariéru s kusom do hniezda, táto nezabránila pohybu ultrazvukovej zväračky a následne vzniku uvedeného pracovného úrazu, ktorým bola spôsobená ťažká ujma na zdraví.

2. Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nie je rozhodujúca klasifikácia protiprávneho konania na správne delikty a trestné delikty vnútroštátnym poriadkom. Pri hodnotení dôkazov z hľadiska ich zákonnosti správny orgán posudzuje, či dôkazy boli získané a vykonané spôsobom zodpovedajúcim zákonu, alebo či z tohto hľadiska je im možné vyčítať určité chyby, t.j. či ide o dôkazy zabezpečené v súlade so zákonom alebo ide o dôkazy nezákonné. K dôkazom, ktoré boli získané alebo vykonané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, nemožno prihladiť a iný postup správneho orgánu by mal za následok, že porušenie všeobecne záväzného právneho predpisu by sa premietol do skutkového stavu veci, ktorý zistil správny orgán a v konečnom dôsledku aj do rozhodnutia vo veci samej. Ak by správny orgán prihladol k nezákonným dôkazom a na základe takýchto dôkazov by postavil skutkové zistenia, tak by potom správny orgán správne konanie v predmetnej veci zaťažil chybou, ktorá by mala za následok vecne nesprávne a v konečnom dôsledku aj nezákonné rozhodnutie. Z administratívneho spisu krajský súd zistil, že príslušné správne orgány postupovali v priebehu dokazovania v správnom konaní v rozpore s vyššie uvedeným, pretože žalovaný bol toho názoru, že inšpektorát práce disponoval s dostatočnými dôkazmi, a preto mohol upustiť od vykonania účastníkom navrhovaných dôkazov, a to vrátane ústneho pojednávania, výsluchu svedkov a zaistenia znalca v správnom konaní. Postupom správneho orgánu došlo okrem iného k závažnému porušeniu ustanovenia § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“). V odvolacom správnom konaní bolo povinnosťou odvolacieho orgánu ex offio prihladiť na uvedené nezákonne vykonané dokazovanie zo strany prvostupňového správneho orgánu. Princíp verejnosti, ústnosti a prítomnosti na prerokovaní veci aspoň na jednom stupni v konaní pred správnymi orgánmi nebol v súlade s ustálenou judikatúrou ESLP, navyše ak sa verejnosti a ústnosti konania žalobca nikdy nevzdal, ale výslovne sa jej dožadoval. Žalovaný nebral tieto námietky žalobcu do úvahy a jeho výklad a aplikácia správneho poriadku sa javí vo vzťahu k judikatúre ESLP v daných súvislostiach príliš formalistickou alebo nesprávnou, takže ju objektívne nemožno akceptovať. Krajský súd uviedol, že správne orgány neakceptovaním procesných práv žalobcu, ktoré mohol uplatniť v konaní pred správnymi orgánmi, porušili jeho základné právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy SR. V tomto smere krajský súd poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 231/2010 z 25.08.2010, z ktorého vyplýva povinnosť nariadiť ústne pojednávanie nielen v priestupkových veciach, ale aj v konaniach o iných správnych deliktoch.

II.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť a navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch uviedol, že Oznámenie o začatí správneho konania bolo žalobcovi preukázateľne doručené a ten riadne využil svoj procesné práva. Postup správneho orgánu bol teda podľa názoru žalovaného v súlade s § 33 ods. 2 Správneho poriadku. Žalobca sa vyjadril listom k protokolu zo dňa 07.03.2013 a s jeho vyjadrením sa inšpektor vysporiadal v dodatku k protokolu č. 1 zo dňa 19.03.2013, prvostupňový orgán umožnil právnenému zástupcovi žalobcu na základe jeho žiadosti nazrieť počas konania do všetkých podkladov a

boli mu poskytnuté fotokópie ním požadovaných písomností. Z predloženého spisu tiež vyplýva, že po predĺžení lehoty na rozhodnutie prvostupňový orgán nezisťoval nové dôkazy, ku ktorým sa účastník konania nemohol vyjadriť a lehota na rozhodnutie bola predĺžená v prospech žalobcu, aby mu správny orgán umožnil nahliadnuť do spisu v ním požadovanom termíne. Právo žalobcu podľa § 33 ods. 1 Správneho poriadku teda nebolo opomenuté. Žalobca mal možnosť vyjadriť sa k protokolu a k začatiu správneho konania aj predložiť a navrhnúť dôkazy, čo aj urobil. Písomné podania informácií, zistené inšpektormi, nie sú totožné s výsluchom svedkov v správnom konaní, a preto sa na ne vzťahujú príslušné ustanovenia zákona č. 125/2006 Z.z., nie Správny poriadok.

4. Poukázal na § 21 ods. 1 Správneho poriadku, v zmysle ktorého správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Správny poriadok teda rozlišuje medzi obligatívnym ústnym pojednávaním, ktoré správny orgán nariaďuje vtedy, ak tak ustanovujú osobitné predpisy a medzi fakultatívnym ústnym pojednávaním, ktoré správny orgán nariaďuje iba vtedy, ak to vyžaduje povaha veci. Keďže v uvedenom prípade nejedná o osobitný predpis ukladajúci správnejmu orgánu povinnosť nariadiť ústne pojednávanie, bolo na rozhodnutí správneho orgánu (v tomto prípade inšpektorátu práce), aby tak urobil v prípade, keď je to potrebné v záujme zistenia skutočného stavu veci. Tým, že inšpektorát práce nenariadil ústne pojednávanie, pri ktorom by opätovne vypočul dotknuté osoby, ale opieral sa len o obstarané dôkazy, ktoré vyhodnotil ako postačujúce, nijako nevybočil z rámca svojich kompetencií. Správny poriadok v § 21 ods. 1 nehovorí o povinnosti nariadiť ústne pojednávanie vo všetkých prípadoch, nemožno teda legitímne požadovať, aby správny orgán za predpokladu, že si to povaha veci nevyžaduje a že tak neustanovujú osobitné predpisy, tento procesný úkon vykonával v každom konaní. V danom prípade mal správny orgán za to, že skutkový záver možno jednoznačne ustáliť aj na základe dokladov, ktorými už disponoval a že žalobcovi bol poskytnutý dostatočný priestor na to, aby mohol účinne obhajovať svoje práva a vyjadriť sa s podkladom rozhodnutia i k meritu veci tak, ako mu to ukladá nielen zákon č. 125/2006 Z.z., ale aj Správny poriadok. Podľa názoru žalovaného by analógia s trestným či priestupkovým konaním mala byť použitá len v tom prípade, ak normy upravujúce trestanie za správne delikty neposkytujú riešenie vzniknutého problému. Vzhľadom na uvedené nemožno usúdiť, že zo strany správnych orgánov došlo v dôsledku nenariadenia ústneho pojednávania (ktoré je navyše fakultatívnym) k odňatiu práva žalobcovi na spravodlivý proces tak, ako to vo svojom rozsudku deklaruje krajský súd. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo/31/2014 zo dňa 07.10.2014, v ktorom ten konštatoval, že otázka zásad vzťahujúcich sa na správne trestanie je veľmi všeobecná a Odporúčanie Rady Európy č. R/9111 zo dňa 13. 02. 1991 možno použiť len ako legislatívnu pomôcku pre výklad zákona.

III.

5. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol kasačnú sťažnosť žalovaného zamietnuť. Uviedol, že žalobca sa nemohol vyjadriť k podkladu pre rozhodnutie a spôsobu jeho zistenia, pretože správny orgán prvého stupňa po tom, čo žalobcovi toto právo formálne umožnil, robil ďalšie preverovania skutočností (čo vyplýva z jeho oznámenia o predĺžení lehoty zo dňa 28.08.2013); následne však žalobcovi už viac vyjadriť sa k ďalším zisteniam neumožnil. Zo samotného oznámenia o predĺžení lehoty zo dňa 28.08.2013 však vyplýva opak, t. j. správny orgán prvého stupňa malrobiť nejaké ďalšie preverovanie skutočností. V tomto oznámení o predĺžení lehoty správny orgán prvého stupňa výslovne uviedol, že žalobca uviedol „správnejmu orgánu skutočností, ktoré musia byť preverené, aby bolo možné rozhodnúť vo veciach“, a teda „správny orgán musí preveriť skutočností,“ ktoré boli uvedené. (Žalobca v tejto súvislosti poznamenal, že argument o predlžovaní lehoty na rozhodnutie „v prospech žalobcu“ používa žalovaný opakovane, napr. aj s odôvodnením, že tak činil on alebo správny orgán prvého stupňa za účelom vydania kvalitného rozhodnutia.) Keďže následne už správny orgán prvého stupňa neumožnil žalobcovi vyjadriť sa k všetkým podkladom pre vydanie rozhodnutia v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku, odňal žalobcovi toto právo a túto nezákonnosť žalovaný nenapravil.

6. K potrebe vykonania ústneho pojednávania vo veci žalobca argumentoval tým, že vo veciach správneho trestania sa musí aspoň v jednom stupni uskutočniť ústne pojednávanie. V danom prípade sa

žalobca nemohol podieľať na zisťovaní skutkového stavu, pretože dôkazy neboli zabezpečené takým spôsobom, aby sa dokazovania mohol zúčastniť aj poverený zamestnanec alebo zástupca žalobcu a žalobca nemal možnosť klásť vypočúvaným osobám otázky. V tejto súvislosti poukázal na čl. 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva. Poukázal aj na judikatúru Najvyššieho súdu SR R 30/2012, R 2/2014, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/51/2011 zo dňa 22.08.2012.

7. K potrebe vykonania ústneho pojednávania žalobca poukázal aj na potrebu analogického použitia zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“), keďže ide o jedinú relatívne ucelenú právnu normu upravujúcu správne trestanie. Z týchto dôvodov treba podľa žalobcu ustanovenie § 21 ods. 1 Správneho poriadku vykladať tak, že pri ukladaní pokút na úseku správneho trestania musí správny orgán ústne pojednávanie nariadiť.

8. Žalobca na záver namietal, že rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa je nulitným aktom, keďže v čase vydania rozhodnutia o uložení pokuty už neexistoval subjekt s obchodným menom VALEO SLOVAKIA, s.r.o. Žalobca uviedol, že nemal dôvod oznamovať správnemu orgánu zmenu obchodného mena, keďže sa nedokazujú skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnemu orgánu z úradnej činnosti. Dňa 12.06.2013 boli v Obchodnom vestníku publikované zmenené údaje o žalobcovi. Keď bola potom dňa 27.09.2013 ukladaná pokuta osobe s označením VALEO SLOVAKIA, s.r.o., v tom čase už nešlo o žalobcu. Túto vadu považuje žalobca za tak závažnú, ktorá má za následok nulitu vydaného rozhodnutia.

IV.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, ďalej len „SSP“) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“, „kasačný súd“) vychádzal zo skutkového stavu, ktorý podrobne v odôvodnení rozsudku popísal krajský súd, preto pre účastníkov konania známe fakty a skutočnosti nebude nadbytočne opakovať a len v stručnosti z neho vyberá nasledovné:

11. Z obsahu pripojeného súdneho a administratívneho spisu senát kasačného súdu zistil, že prvostupňový správny orgán vykonal v dňoch 10.01.2013, 14.01.2013, 23.01.2013, 25.01.2013, 29.01.2013, 14.02.2013, 26.02.2013, 27.02.2013 a 01.03.2013 vyšetrovanie príčin pracovného úrazu s ťažkou ujmom na zdraví postihnutej Y. W.. Vyšetrovanie príčin úrazu vykonal podľa § 7 ods. 3 písm. b/ zákona č. 125/2006 Z. z. Inšpektorát práce Košice vypracoval protokol zo dňa 01.03.2013, podľa ktorého bolo zistené porušenie povinností zo strany žalobcu stanovených predpismi uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a/, bod 3 zákona č. 125/2006 Z. z., konkrétne § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 124/2006 Z. z. v nadväznosti na § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 a 2 a prílohu č. 1 bod 2.8 Nariadenia vlády SR č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov. Porušenie spočívalo v tom, že zamestnávateľ nevykonal opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pretože nezabezpečil, aby pracovný prostriedok - ultrazvuková zváračka bol prispôsobený tak, aby pri jeho používaní bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia zamestnanca. Ochranné zariadenie - ochranná bezpečnostná bariéra zváracej stanice v čase pracovného úrazu zo dňa 17.10.2012 zamestnanca Y. W. bola nefunkčná, nezabránila siahnutiu do zóny nebezpečenstva a kontaktu s pohybujúcimi sa časťami pracovného prostriedku, t.j. pri vložení ruky cez ochrannú bariéru s kusom do hniezda, táto nezabránila pohybu ultrazvukovej zváračky a následne k vzniku uvedeného

pracovného úrazu, ktorým bola spôsobená ťažká ujma na zdraví.

12. Obsah protokolu bol prerokovaný dňa 01.03.2013 so splnomocneným zástupcom žalobcu, ktorý pri prerokovaní obsahu protokolu dňa 01.03.2013 požiadal o určenie lehoty na vyjadrenie sa k obsahu protokolu, pričom mu bolo umožnené vyjadriť sa k skutočnostiam uvedeným v prerokovanom protokole v termíne do 07.03.2013. Dňa 11.03.2013 obdržal správny orgán prvého stupňa vyjadrenie žalobcu zo dňa 07.03.2013 k protokolu, s ktorým sa správny orgán prvého stupňa vysporiadal v dodatku č. 1 zo dňa 19.03.2013 k protokolu č. IKO-01-23-2.2/P-J2-3 zaslaným žalobcovi a jeho právnenému zástupcovi. Ako vyplýva z dodatku č. 1 k protokolu, správny orgán prvého stupňa vykonal šetrenie v kontrolovanom subjekte, aj mimo neho, pričom k posúdeniu udalostí si zadovážil širokú škálu podkladov - zápisnice o podaní informácií (postihnitej, team leadra, inžiniera údržby, operátora, technického manažéra závodu, manažéra BOZP, procesného inžiniera), záznam o registrovanom pracovnom úraze, správu o vyšetrení príčin a okolností vzniku pracovného úrazu, žiadosť o posúdenie závažnosti pracovného úrazu, ako aj viaceré technické podklady. Medzi prílohami sa nachádzajú aj tie, ktoré boli predložené zamestnávateľom.

13. Podľa § 13 ods. 2 zákona č. 125/2006 Z.z. v prípade zistenia nedostatkov u kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, je inšpektor práce povinný vypracovať protokol a ten prerokovať so zamestnávateľom alebo ním povereným zamestnancom, alebo s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom. Inšpektor práce je povinný pri vypracúvaní protokolu prihliadať na vyjadrenia a doklady uplatnené alebo predložené kontrolovaným zamestnávateľom alebo kontrolovanou fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, počas výkonu inšpekcie práce do prerokovania protokolu.

14. Podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 125/2006 Z.z. Inšpektorát práce je oprávnený uložiť pokutu, ak tento zákon neustanovuje inak zamestnávateľovi za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona, z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) prvom bode až treťom bode a šiestom bode alebo za porušenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv až do 100 000 eur, a ak v dôsledku tohto porušenia vznikol pracovný úraz, ktorým bola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, najmenej 33 000 €.

15. Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z.z. na konanie podľa § 4 písm. e), § 6 ods. 1 písm. b), d) a e), § 7 ods. 3 písm. d), e), i) a t), ods. 8 písm. b) a ods. 9, § 12 ods. 2 písm. d) až f), § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na vydanie oprávnenia, preukazu, osvedčenia a povolenia podľa tohto zákona.

16. Podľa § 21 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Ak sa má pri ústnom pojednávaní uskutočniť ohliadka, uskutočňuje sa ústne pojednávanie spravidla na mieste ohliadky.

17. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

18. Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

19. Krajský súd vyhodnotil nevykonanie ústneho pojednávania v konaní pred správnymi orgánmi ako protiústavný zásah do základného práva žalobcu, keďže mu tak bolo znemožnené využiť jeho oprávnenie byť prítomný pri prerokovaní veci (vrátane dokazovania), predložiť argumentáciu na podporu svojich stanovísk, vznášať námietky a návrhy, navrhovať a predkladať dôkazy na podporu svojich tvrdení,

vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, klásť svedkom a znalcovi otázky. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 231/2010 zo dňa 25.08.2010, z ktorého vyplýva povinnosť nariadiť ústne pojednávania nielen v priestupkových veciach, ale aj v konaniach o iných správnych deliktoch.

20. K otázke vykonania ústneho pojednávania v konaní o iných správnych deliktoch kasačný súd uvádza, že v jednotlivých prípadoch je potrebné posúdiť, či bolo potrebné v správnom konaní nariadiť ústne pojednávanie na prejednanie správneho deliktu, prípadne či jeho nenariadenie mohlo mať za následok nezákonnosť administratívneho rozhodnutia. Z právnych predpisov nevyplýva, že by orgán verejnej správy mal v každom jednotlivom konaní o správnom delikte povinnosť vykonať ústne pojednávanie, preto nemožno bez ďalšieho uzavrieť, že to, že správny orgán v tomto prípade nevykonal ústne pojednávanie znamenalo porušenie žalobcovho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

21. Krajský súd poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 231/2010 zo dňa 25.08.2010, z ktorého vyplýva povinnosť nariadiť ústne pojednávania nielen v priestupkových veciach, ale aj v konaniach o iných správnych deliktoch. Najvyšší súd SR v tejto súvislosti poukazuje na novšie rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 134/2014 zo dňa 05.02.2014, kde možno nájsť v tejto otázke názorový posun. Ústavný súd skonštatoval, že správny orgán nespĺňal atribúty nestranného a nezávislého súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Verejné prerokovanie trestného obvinenia, resp. uskutočnenie ústneho pojednávania pred takýmto orgánom nemôže naplniť čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktorý zaručuje takéto prerokovanie pred nestranným a nezávislým súdom. Právo prerokovať vec verejne nezávislým a nestranným súdom s neobmedzenou právomocou na jej preskúmanie z právnej, ako aj skutkovej stránky, t.j. s plnou jurisdikciou je naplnené v konaní pred správnym súdom. Správny orgán nie je povinný s odkazom na § 21 ods. 1 Správneho poriadku nariaďovať ústne pojednávanie v konaní o inom správnom delikte, je však povinný presne a úplne zistiť skutočný stav vecí. Obdobne rozhodol Najvyšší súd SR aj vo veciach vedených pod sp. zn. 7Sžo/1/2013 zo dňa 24.09.2014 a 8Sžo/66/2013 zo dňa 20.11.2014.

22. Nariadenie ústneho pojednávania vo veciach správneho trestania závisí od okolností každého konkrétneho prípadu s tým, že pokiaľ orgán verejnej správy ústne pojednávanie nenariadi (samozrejme, za podmienky, že povinnosť nariadiť ústne pojednávanie nevyplýva z osobitného predpisu), musí byť z odôvodnenia vydaného rozhodnutia zrejmé, ktoré skutočnosti boli podkladom pre vydanie rozhodnutia a akými úvahami sa orgán verejnej správy riadil (§ 47 ods. 3 Správneho poriadku). Inak povedané, je potrebné, aby odôvodnenie spĺňalo atribúty udržateľnosti vydania rozhodnutia bez nariadenia ústneho pojednávania. Následne bude na správnom súde, aby posúdil, či v konkrétnom prípade nedodržanie zásady ústnosti, priamosti a bezprostrednosti malo za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Pri posudzovaní potreby dodržania zásady ústnosti v rámci administratívneho konania je potrebné prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, povahu správneho deliktu v širšom zmysle, ako aj na druh a výšku hrozacej sankcie. Obdobným spôsobom pristupuje k otázke nariadenia ústneho pojednávania pred správnym súdom vo svojej judikatúre aj EŠLP, ktorý dôsledne vyhodnocuje okolnosti konkrétneho prípadu, napríklad dôsledky vyplývajúce zo sankcií, výšku sankcie, skutočnosť, či mal sťažovateľ možnosť písomne reagovať na vyjadrenia, a v závislosti od výsledku tohto zhodnotenia posudzuje, či došlo k porušeniu čl. 6 Dohovoru v konaní pred súdom (správnym, odvolacím). (Baricová, J., Fečík, M., Števíček, M. Filová, A. a kol.: Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava, C.H.Beck, 2018, s. 997)

23. Kasačný súd v tejto súvislosti pripomína rozhodnutie NS SR vo veci sp. zn. 4Sž/98-102/02 zo dňa 17.12.2002 podľa ktorého „rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka“. Keďže správne orgány dodržali zákonom stanovené podmienky, žalobcovi umožnili využiť jeho práva tým, že mu umožnili vyjadriť sa k podkladom vydania rozhodnutia, pričom žalobca toto právo aj využil. Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že žalobca podal v správnom konaní svoje vyjadrenia, ako aj využil svoje právo nahliadnuť do spisu. Žalobca namieta, že z oznámenia o predĺžení lehoty zo dňa

28.08.2013 vyplýva, že správny orgán mal robiť nejaké ďalšie preverovanie skutočností a k týmto ďalším zisteniam správny orgán neumožnil žalobcovi vyjadriť sa. K uvedenej námietke kasačný súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že po dátume 28.08.2013 sa v administratívnom spise nachádza vyjadrenie inšpektora práce k predmetnému správne konaniu zo dňa 14.08.2013, pričom žalobca využil svoje právo nahliadnuť do spisu dňa 10.09.2013. Následne dňa 27.09.2013 bolo vydané prvostupňové administratívne rozhodnutie. Na základe uvedených skutočností sa kasačný súd nemohol stotožniť s námietkou žalobcu, že správny orgán mu neumožnil vyjadriť sa k ďalším zisteniam.

24. V otázke označenia pôvodného obchodného mena žalobcu v napadnutom prvostupňovom administratívnom rozhodnutí kasačný súd konštatuje, že ide o zrejmu chybu v písaní. Žalobca je jednoznačne identifikovaný jeho identifikačným číslom a túto zrejmu chybu napravil druhostupňový správny orgán vo svojom rozhodnutí, keďže odvolacie konanie tvorí jeden celok s konaním v prvom stupni.

25. Kasačný súd na základe vyššie uvedených úvah konštatuje, že krajský súd dospel k nesprávnemu právne záveru, keď zrušil napadnuté administratívne rozhodnutia a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

26. Kasačný súd po preskúmaní veci zistil dôvodnosť kasačnej sťažnosti, preto podľa § 462 ods. 1 SSP rozhodol o zrušení napadnutého rozhodnutia krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu vec opätovne prejednať a ak nezistí ďalšie pochybenia žalovaného, žalobu zamietnuť.

27. Ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

28. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.